

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Petru Ursache,

Judecători: Nadejda Toma și Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Petcu Ghenadie xxx, născut la xx.xx.xx,
originar din s. xxx, r-nul xxx, domiciliat
în or. xxx, str. xxx, xx, ap.xx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.03.2015 – 27.04.2016;

Instanța de apel: 23.05.2016 – 06.10.2016;

Instanța de recurs: 09.12.2016 – 22.02.2017.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 27.04.2016 Petcu Ghenadie xxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201/1 alin. (1) Cod penal, la 1 an și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat executarea pedepsei, stabilindu-i inculpatului un termen de probațiune de 2 ani, fiind obligat ca în termenul de probațiune stabilit, să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului care exercită controlul asupra comportării celui condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

S-a dispus încasarea de la Petcu Ghenadie în beneficiul lui xxx prejudiciul moral cauzat în sumă de 10000 lei.

2. Pentru a se pronunța astfel, instanța a stabilit, că inculpatul Petcu Ghenadie, la data de 16.12.2014, în jurul orei 13:00 min., aflându-se pe adresa mun. xxx, str. xxx xxx, ap. 45, i-a aplicat fiicei sale, xxx multiple lovituri pe suprafața corpului, astfel provocându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 26/D din 28.01.2015 - vătămare ușoară.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, solicitând casarea sentinței atacate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie achitat.

În motivarea apelului înaintat, Petcu Ghenadie a indicat:

- instanța de fond nu a dat apreciere declarațiilor inculpatului, care a explicat că la data de 16 decembrie 2014 a depus o cerere și o explicație la poliția de sector, în care a indicat că a fost sunat în aceeași zi de către fiica sa xxx, care e cerut să aibă cu el o întâlnire. Scopul întâlnirii cerute nu a fost clar. El nu a dorit această întâlnire, dar xxx a insistat și l-a întrebat dacă acesta este acasă, pentru a putea să vină să ia niște haine.

A indicat că este în conflict cu fosta soție Petcu Natalia, deoarece anterior, cu patru zile înainte de incident s-a prezentat în apartament împreună cu doi colaboratori ai poliției, cu care a încercat să-l scoată din casă pe Petcu Ghenadie, în mod forțat. Petcu Natalia a depus mai multe cereri de chemare în judecată împotriva lui Petcu Ghenadie. Aceasta a mai depus și o plângere privind pornirea urmăririi penale împotriva lui Petcu Ghenadie. Astfel, consideră că atât Petcu Natalia, cât și fiica xxx sunt orientate negativ, tendențios față de Petcu Ghenadie, considerente din care declarațiile acestora urmau a fi apreciate critic.

Consideră, că xxx, nu poate da declarații veridice, deoarece are calitate de reclamant pe o cauză civilă, prin care cere să-i fie admis accesul în imobilul de pe str. xxx, xx, ap.xx, astfel ea are un litigiu patrimonial cu tatăl ei.

Plângerea a fost depusă foarte târziu, fapt care confirmă că aceasta nu s-a resimțit în calitate de victimă și în niciun caz nu s-a aflat sub presiunea unei situații caracteristice și specifice unei victime.

Medicul legist a confirmat că toate concluziile formulate sunt doar pe baza fișei medicale, xxx nu a fost diagnosticată la careva aparate și este foarte puțin probabil ca aceasta să fi avut un asemenea comportament, precum fuga din apartament dacă ar fi suferit leziunile invocate.

Totodată, apelantul consideră că de către prima instanță au fost ignorate și declarațiile fiicei xxx, care a confirmat că Petcu Ghenadie nu a avut niciodată ieșiri agresive, iar sora și mama au în fapt interese personale de a se răfui cu tatăl Petcu Ghenadie. Vecinul Grigore Levente a declarat că în momentul țipătului, Petcu Ghenadie se afla în fața sa, deci țipătul nu a avut nicio legătură cu vreo lovitură, fiind evident simulat. În plus, inculpatul accentuează că relațiile dintre el și xxx nu sunt relații de familie, chiar dacă biologic este tată și fiică.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2016, apelul declarat de către inculpat a fost respins ca nefondat cu menținerea hotărârii atacate fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a stabilit corect starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, instanța de fond încadrând just acțiunile inculpatului Petcu Ghenadie în baza dispozițiilor art. 201/1 alin. (1) Cod penal - *violența în familie, adică acțiunile intenționate manifestate fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale.*

Deși inculpatul nu a recunoscut vina în cele incriminate, vinovăția lui în comiterea infracțiunii, în opinia instanței de apel, se confirmă prin următoarele probe administrate și cercetate de către instanța de fond, și cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel și anume prin:

- declarațiile părții vătămate xxx depuse în prima instanță și în instanța de apel, care a relatat că susține integral declarațiile date în cadrul urmăririi penale și în prima instanță (f.d. 208-210);

- declarațiile martorului Moraru - Seredenco Svetlana, depuse în ședința instanței de fond, verificate prin citire în ședința instanței de apel (f.d. 214);

- declarațiile martorului Levinte Gheorghe, depuse în ședința instanței de fond, verificate prin citire în ședința instanței de apel (f.d. 211);

- declarațiile martorului Petcu Natalia, depuse în ședința instanței de fond, verificate prin citire în ședința instanței de apel (f.d. 212-213);

- declarațiile martorului Balan Aliona, depuse în ședința instanței de fond, verificate prin citire în ședința instanței de apel (f.d. 222);

- declarațiile expertului Ciorba Constantin, depuse în ședința instanței de fond, verificate prin citire în ședința instanței de apel (f.d. 221);

- declarațiile martorului Petcu Iuliana, depuse în ședința instanței de fond, verificate prin citire în ședința instanței de apel (f.d. 219-220);
- raportul de constatare medico-legală nr. 3356/D din 31.12.2013 (f.d. 48);
- raportul de expertiză medico-legală nr.26/D din data de 28.01.2015 (f.d.59);
- raportul de evaluare psihologică realizat de specialistul psiholog din cadrul Centrului de criză Clivadă Alexandru (f.d. 171);
- procesul-verbal de confruntare din 30.01.2015, efectuat între partea vătămată - xxx și bănuitul Petcu Ghenadie (f.d.79-80).

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Petcu Ghenadie privind nevinovăția sa în comiterea infracțiunii incriminate, deoarece acestea sunt combătute prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile părții vătămate, a martorilor nominalizați supra și probele scrise cercetate în ședința de judecată în prima instanță și în instanța de apel, probe care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de violență în familie.

Nerecunoașterea vinei de către inculpat, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se autoincrimina garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO.

În opinia instanței de apel, declarațiile inculpatului Petcu Ghenadie precum că el nu a aplicat violență fizică față de fiica sa, Petcu Daniela, sunt combătute prin circumstanțele stabilite cu certitudine în ședința de judecată, și anume prin declarațiile părții vătămate xxx și raportul de expertiză medico-legală nr.26/D din data de 28.01.2015, care demonstrează existența laturii obiective a infracțiunii, manifestată prin fapta prejudiciabilă - aplicarea a multiple lovituri pe suprafața corpului părții vătămate și legătura causală cu consecințele prejudiciabile - cauzarea vătămarilor ușoare a sănătății.

Declarațiile părții vătămate fiind confirmate și prin: declarațiile martorului Seredenco Svetlana, care a indicat că *„din spusele lui xxx, a aflat că a fost bătută de tatăl ei, xxx avea vânătași și i-a spus că a fost lovită cu fierul de călcat”*; declarațiile martorului Petcu Natalia, care a menționat: *„când venea la Chișinău, inculpatul se manifesta foarte agresiv față de fiica mai xxx ... xxx i-a spus că a fost martor la mai multe mesaje și convorbiri telefonice pe care le avea Petcu Ghenadie cu persoane de gen feminin și inculpatul își manifesta nemulțumirea în acest fel ... în decembrie 2013 a impus-o să-i facă plăcinte, nu*

i-a făcut și a bătut-o tatăl său a lovit-o după cap, apoi a simțit lovituri la ochi și la picior xxx avea ochiul vânăt și avea vânătăi pe picior..."; declarațiile martorului Balan Aliona, care a indicat că „Pe xxx o cunoaște, a stat cu ea la spital. În relații de rudenie nu se află cu nici unul din ei. La data de 16.12.2014 era internată la spitalul de urgență în secția traumatologie. Se afla în secția de internare, stătea cu copilul ei când xxx i-a atras atenția, deoarece mama xxx plângea deasupra ei că aceasta era inconștientă. A doua oară a văzut-o în coridor, după care au fost internate în același salon ambele. xxx la ochiul drept avea o vânătăie și pe obraz la fel avea o echimoză vânătă și ochiul era un pic umflat. Pe picior la fel a văzut că xxx avea echimoze. xxx mereu plângea și spunea că se teme pentru mama și sora sa, ca tatăl său să nu le facă ceva. Din spusele ei, tatăl ei a bătut-o și că el a adus-o în așa stare. xxx dorea să scrie plângere la poliție pentru ca tatăl ei să fie atras la răspundere pentru ce i-a făcut ei. A ajutat-o pe xxx să întocmească proiectul de plângere, i-a dictat Danielei ce să scrie. Când îi dicta xxx cum să scrie plângerea, acesta își nota într-un carnet micuț. Din spusele xxx a înțeles că toată familia sa era maltratată de tatăl ei, care era foarte violent și agresiv”.

Versiunea inculpatului precum că el este pătit, instanța de apel a considerat-o ca fiind lipsită de suport factologic, afirmația precum că există o schemă bine pusă la cale de către Petcu Natalia în interes material și în scop de a-l deposeda de apartament prin trimiterea lui în închisoare pe nedrept. În acest context, instanța de fond a menționat just că acest argument nu poate fi reținut, deoarece toate litigiile patrimoniale existente între soții Petcu sunt intentate anume de către Petcu Ghenadie, și nu de către alt membru al familiei soție sau fiică.

Instanța de apel a conchis că, sunt declarative afirmațiile inculpatului precum că vătămarile constatate la xxx nu sunt adevărate, că au fost făcute artificial în salonul unde activează Petcu Natalia, deoarece: conform raportului de constatare medico-legală nr. 3356/D din 31.12.2013 (f.d.48), se confirmă cu certitudine că în rezultatul loviturilor primite de la tatăl ei la domiciliu pe data de 16.12.2014, lui xxx i-au fost cauzate traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, echimoze pe față și coapsa dreaptă, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice indirecte a unui obiect contondent dur care a condiționat o dereglare de scurtă durată și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare corporală ușoară; raportul de expertiză medico-legală nr.26/D din data de 28.01.2015(f.d.59) confirmă cu certitudine că lui Petcu Daniela i-au fost cauzate traumă cranio-cerebrală

închisă manifestată prin comoție cerebrală, echimoze pe față și coapsa dreaptă, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice indirecte a unui obiect contondent dur care a condiționat o dereglare de scurtă durată și în baza acestui criteriu, în comun, se califică ca vătămare corporală ușoară. Totodată a fost exclusă posibilitatea producerii leziunilor corporale constatate în rezultatul căderii sau prin automutilare; prin documentele medicale care confirmă faptul că partea vătămată a fost internată în instituție medicală pentru tratament staționar și a urmat tratamentul cuvenit; prin procesul-verbal de confruntare din 30.01.2015, efectuat între partea vătămată - xxx și bănuitul Petcu Ghenadie (f.d.79-80), conform căruia pătimita afirmă cu certitudine că a fost maltrată, lovită de tatăl său la data de 16.12.2014 în apartamentul unde locuiesc.

Instanța de apel a conchis că nu poate fi reținut argumentul inculpatului precum că comiterea infracțiunii de violență în familie nu poate fi imputată acestuia, deoarece partea vătămată xxx nu era membru al familiei inculpatului. În acest sens, instanța a menționat, că între inculpat și parte vătămată există legătură de filiație, care semnifică legătură de rudenie de gradul I și reprezintă o relație indisolubilă și perpetuă, care nu încetează dat fiind faptul că părintele și copilul la acel moment locuiau temporar separat deoarece era nevoită să plece temporar din apartamentul comun datorită comportamentului agresiv al tatălui față de fiică.

În opinia instanței de apel, prima instanță just a apreciat critic declarațiile martorului minor Petcu Iuliana, deoarece în ședința de judecată a declarat că de fapt nu a văzut ce s-a întâmplat între tatăl ei și sora Daniela dar a declarat că cunoaște cele relatate în ședință din spusele tatălui său și din discuțiile telefonice ale tatălui său, Petcu Ghenadie.

Instanța de apel a evidențiat, că caracterul agresiv al inculpatului Petcu Ghenadie a fost confirmat și în ședințele de judecată, atât prin declarațiile persoanelor audiate, xxx, Petcu Natalia, Seredenco Svetlana, cât și prin circumstanțele obiectiv stabilite. Caracterul agresiv al inculpatului fiind confirmat și prin comportamentul inculpatului în ședința de judecată a instanței de fond, care manifestându-se obraznic care a generat repetate atenționări din partea instanței, iar declarațiile sale le-a făcut cu luare în rădere a persoanelor care l-au contrazis cu utilizarea unor aprecieri nedemne în adresa lor.

Instanța de apel a apreciat critic argumentul apărării precum că urmează să fie recunoscută nulitatea unor acte procedurale, deoarece toate actele de

procedură i-au fost aduse la cunoștință inculpatului, fiindu-i explicate drepturile și obligațiile, însă, necăutând la aceasta, inculpatul nu a contestat careva acte procedurale, invocând nulitatea abia în ședința instanței de apel, fără a aduce vreun argument probant în sprijinul afirmațiilor sale, motiv pentru care instanța le-a respins ca fiind declarative și neîntemeiate.

Din considerentele menționate mai sus, instanța de apel a conchis că sunt neîntemeiate solicitările inculpatului de pronunțare a unei sentințe de achitare în privința sa, deoarece vinovăția lui Petcu Ghenadie în comiterea infracțiunii de violență în familie a fost demonstrată.

Cu referire la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului de către prima instanță, în opinia instanței de apel aceasta a fost individualizată conform prevederilor art. 61, 75 Cod penal, ținându-se cont de circumstanțele cauzei în acest sens.

6. La data de 24 noiembrie 2016, în termen, împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpatul, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, invocând drept temei de recurs prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală.

În motivarea recursului inculpatul invocă:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra faptului dacă inculpatul și partea vătămată erau sau nu membri de familie;

Potrivit conținutului recursului, recurentul critică modalitatea de apreciere a probelor, înfăptuită de către instanța de apel.

Menționează că, instanța nu s-a pronunțat asupra cererii sale privind reluarea cercetării judecătorești pentru a-i oferi posibilitatea să prezinte probe noi din care reiese că de fapt conflictul e înscenat.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând declararea inadmisibilității acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece consideră că recurentul critică modalitatea de apreciere a probelor.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, *erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.*

Colegiul penal consideră că criticile aduse de recurent în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, sunt identice cu argumentele invocate în apelul declarat, acestea au constituit obiect de discuții în instanța de apel, asupra lor instanța de apel s-a expus detaliat și motivat, așa cum este indicat în pct. 5 al prezentei decizii, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și repetarea căreia nu o consideră necesară.

Colegiul penal constată, că prima instanță, conform prevederilor art. 314 Cod de procedură penală, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ce au format convingerea instanței de a-l condamna pe Petcu Ghenadie deoarece acțiunile lui întrunesc elementele infracțiunii incriminate.

Instanța de apel la rândul său, examinând cauza, a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus,

după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal atestă că instanța de apel la pronunțarea deciziei s-a condus de prevederile art. 101 Cod de procedură penală, dând apreciere probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar tuturor probelor în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, ajungând la concluzia corectă, că este întemeiată soluția primei instanțe, privind condamnarea lui Petcu Ghenadie în baza art. 201/1 alin. (1) Cod penal.

Cu referire la motivele recursului privind aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în baza probelor din dosar, Colegiul penal menționează, că aceasta este o competență și prerogativă legală a instanțelor de fond și care nu constituie un temei de drept prevăzut în art. 427 Cod de procedură penală, de aceea invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

Colegiul penal consideră, că nu poate fi reținut nici argumentul recurentului, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra cererii inculpatului *din ultimul cuvânt* anexat în scris la materialele cauzei penale, privind reluarea cercetării judecătorești pentru a prezenta probe suplimentare prin care se confirmă existența unei situații analogice în privința martorului Balan Aliona, însă instanța nu s-a pronunțat pe marginea cererii în cauză și a pronunțat decizia, deoarece potrivit prevederilor art. 383 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă în cursul deliberării instanța constată că o anumită circumstanță necesită concretizare pentru justa soluționare a cauzei, instanța poate relua cercetarea judecătorească prin încheiere motivată.

Astfel, Colegiul penal menționează că, potrivit sensului legii, instanța de judecată nu este obligată să reia cercetarea judecătorească, *însă poate* să o reia, dacă în cursul deliberării constată, că o anumită circumstanță necesită concretizare pentru justa soluționare a cauzei. În speță, instanța de apel în urma deliberărilor a pronunțat decizia.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin.(1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul **Petcu Ghenadie xxx**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2016, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **24 martie 2017**.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Vladimir Timofti